

Nederland (1848-1914)

Gebruik bron 1.

- 1p 1 Iemand beweert dat de wet die Thorbecke al in 1844 wilde invoeren, past bij de nieuwe Grondwet van 1848.
Is deze bewering juist?
- A Ja, want Thorbecke geeft aan dat hij algemeen kiesrecht wil invoeren.
 - B Ja, want Thorbecke geeft aan dat hij censuskiesrecht wil invoeren.
 - C Nee, want Thorbecke geeft aan dat hij algemeen kiesrecht wil invoeren.
 - D Nee, want Thorbecke geeft aan dat hij censuskiesrecht wil invoeren.
- 1p 2 In de nieuwe Grondwet van 1848 staat dat iedere wet ondertekend moet worden door de koning en de betrokken minister(s).
→ Geef een reden waarom ook een minister een handtekening moet zetten.
- 1p 3 De rooms-katholieke kerk kondigde in 1853 aan dat de paus, na bijna 300 jaar, weer bisschoppen zou gaan benoemen in Nederland. Een bisschop is een belangrijke rooms-katholieke geestelijke. De kerk maakte met het benoemen van bisschoppen gebruik van een klassiek grondrecht.
→ Welk klassiek grondrecht wordt bedoeld?
- 2p 4 Aan het eind van de negentiende eeuw doen wetenschappers onderzoek in Indonesië naar olie, koper, kolen en andere grondstoffen. Dit onderzoek doen zij in opdracht van de Nederlandse overheid.
→ Leg uit dat dit onderzoek in de kolonie Indonesië goed past bij het modern imperialisme.
- Doe dit door:*
- eerst aan te geven wat modern imperialisme inhoudt
 - en daarna aan te geven waarom dit onderzoek goed past bij modern imperialisme.

- 2p 5 Een Tweede Kamerlid heeft in 1886 twee verzoeken. Hij vraagt eerst aan een minister om naar de Tweede Kamer te komen om vragen te beantwoorden over de werkomstandigheden van fabrieksarbeiders. Maar hij wil ook dat de Tweede Kamer zélf een onderzoek instelt naar de werkomstandigheden van deze arbeiders.

Hieronder staan vijf rechten van de Tweede Kamer:

- 1 amendement
- 2 budget
- 3 enquête
- 4 initiatief
- 5 interpellatie

→ Welke **twee** rechten horen bij de verzoeken van het Kamerlid? Schrijf alleen de nummers op.

- 1p 6 Een ander Kamerlid wil dat stakende arbeiders gewoon hun loon uitbetaald krijgen. Het Kamerlid vindt dat de regering daarvoor moet zorgen. Ook eist hij dat er meer sociale wetten komen.

De eisen van dit Kamerlid passen bij de uitgangspunten van een groep. Welke groep wordt bedoeld?

- A feministen
- B liberalen
- C protestanten
- D socialisten

Gebruik bron 2.

- 1p 7 In de prent is een boodschap te herkennen.
→ Welke boodschap wil de tekenaar duidelijk maken?

bron 1

Uit een toespraak van Thorbecke (1844):

De wet die ik wil invoeren, is een wet die alleen volwassen mannen die veel belasting betalen, het recht geeft om te stemmen.

bron 2

Een spotprent uit 1906:

Toelichting

Bij de spotprent hoort de tekst:

De fabrieksdirecteur: "Ik las in de krant dat jullie erg veel jutevezels inademen als jullie aan het werk zijn in mijn jutefabriek. Stop daarmee. Denken jullie dat de jute gratis is voor mij?"

(Jute is een grove stof waar bijvoorbeeld zakken van gemaakt worden.)

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.